

גולדמן. שוחחנו עד אחת עשרה וחצי, ומשלוש אה"צ עד חמש.
שמעתי ספיו כמה הערות מענינות - וכמדומני נכונות - על הסב
הפנימי בציונות וביהדות האמריקנית.
לשמחתי כצאתי אוחז מדבר בלי סרירות ובלי פניקה
שלא כמכתבים שלו.

אין הוא מיחס ערך לשיחוח עם "הלא-ציונים".

"הועד היהודי האמריקני" אין לו הרבה חברים,

כוחו היה פעם באישים שעמדו בראשו: ^{שיר, מא, וורקוב, הכספה, הנה אישי} אין עכשיו לועד אנשים ^{סבסא אחר}

כאלה. שו של ורטהיים לא ידוע כלל, ואין ערך להשתתפותו או
להתנגדותו. "בני בריח" נוטה לציונות, אבל הסמרה האסתית שלה -
להקים הסדרות גדולה, והיא עושה כל דבר שמושך הלבבות, מלחמה
באנטישמיות, "הפצת יהדות", עזרה לא"י - אולם כל אלה הם רק
אמצעי לסמרה, וזוהי? עצם ההסתרות. הוא הדין אצל אחרים.
ההסת' הציונית נחרוקנה מחכנה. הפעולה הכספית לארץ נעשית ע"י
המגביה העומדת ברשות עצמה, הפעולה למען קרקע - ע"י קה"ק, שאינה
כפופה להסת'. הפעולה הפוליטית - ע"י ועד תל ירום. מהו, איפוא,
חוכן החברות להסת' הציונית? להדסה יש פעולה חיה והיא גדלה.
להסת' הציונית אין כלום - מלבד עצם החברות, ולכן אינה גדלה
והיא נידונה לכלית. יש צורך בהחזרת התפקידים להסת' והקפת כל
הסיעות בחוך הסת' אחת ואחידה.

ואשר לפעולה הפוליטית: כל מדינאי יש לו "בוס"

פוליטי. ע"י הבוסים אפשר לעשות הכל, ויש למצוא את היהודים
שיש להם גישה ל"בוס".

הצעתי לו והוא הסכים לכנס פגישה פרטית של אדם אחדים (ווייז, ליפסקי, הוא, סולד, לוונמל, גרינברג, גב' הלפרין, גב' פול ואולי עוד מי שהוא) לשיחה על שלושה דברים:

(1) הפעולה הפוליטית,

(2) כיבוש היהדות,

(3) הגברת התנועה וההסת' הציונית.

הוא הציע מקום הפגישה בווישינגטון. לי נראה

יותר טוב בנ.י. או פילדלפיה.

הוא הסכים לנסיון של קרוב לבבוח אישי - ולשכוח

כל המריבות. נדמה היה לי שדבר בכנות. אחרת הוא אמן יוצא

מן הכלל.

ברבע לפני שחיים עשרה הייתי בבית המשפט. כאן

נחברר לי שזוהי תהיה לא פגישה עם פ.פ. בלבדו, אלא עם השלישיה

כולה, לארוחת צהרים.

הסעודה הוכנה במשרדו של פ.פ. ובאו מיד אחרי גס

ב.כ. וד.נ. פ. דרש ממני להתחיל - ולדבר סחוך הנחה שהשומעים

אין להם מושג כל שהוא מהנידון.

אסרתי שאגיד מה שהוא על שלוש ארצות - ולכל הפחות

על אחת מהן איני יודע כלום - בשעה שהשומעים יודעים עליה הכל

מה שאדם בימינו יכל לדעת. א"י, אנגליה, אמריקא. אני חי 36

שנה בארץ. באחי שמה במטרה סוקדמת, אך רק בחוץ ישיבתי בה

והסתכלוהי בנעשה לבשה המטרה עוד ועצמות. ראיתי שני דברים:

(א) יהודי עירוח פולין, ליטא, רוסיה וארצות אחרות הפכו להיות בוני-ארץ: זורעים וקוצרים, שוחלים ונוטעים, סוללים ובונים, יורדי ים ודייגים, חוצבים ומסתחים ועושים כל מה שעושה כל צבור גויי בארצו, וכמעט מה שיהודים במקום אחר אינם עושים. חמורה זו שחלה בחצי מליון נפש - עלולה בתנאים דומים לחול במליונים.

(ב) ארץ קטנה, דלה, שוממה ועזובה - הפכה בחלקה, בחלק שיהודים נחישבו בו, לארץ פורחת ורב-תנובה המפרנסת ברמה אירופית ישוב צפוף. ומה שקרה בחלק קטן של הארץ עלול לקרות בארץ כולה - אם יהודים יתישבו בחובה.

אנגליה - לפני לכתו אמר לי מיניסטר המושבות שלפי חקירתו יהיו לאחר המלחמה אפילו יותר משלושה מליונים פליטים יהודים, אולם המדיניות הנהוגה בארץ היא של הסה"ל. בראש הממשלה קומדים אנשים שהתנגדו בחוקף לתעודה זו. פשר הדבר: העם האנגלי סילק ממשלה צמברליין, לאחר שנוכח בעוורון מדיניות "הפיוס" - אולם במזרח התיכון נשארו השליטים הקודמים: הפקידות הקולוניאליות ושליחי משרד החוץ, שאינם מתחלפים עם חלופי הממשלה בלונדון, והם ממשיכים את מדיניותם: אי-הבנה, אדישות, התנגדות לספעל הציוני, מפני !

(1) ראיחם מצומצמת בטפות יחסים עם שליטי העולם הערבי הנוטים למדינות הציר, וא"י משמשת אמחלא נוחה להסתר בשלון מדיניותם.

(2) פקידות קולוניאלית מוחאסת לישוב קולוניאלי,

"ילידים", והיהודים בארץ, רמחם, שאיפתם, כשרונם, חריצותם, כוננתם הדינמית והתקדמותם המהירה - אינם הולמים - מסגרת ההרגלים, היחסים וההבנה של פקידים קולוניאליים. בממשלה בלונדון יש גם שרידי המשרד הישן - והכוחות בעדנו ונגדנו כמעט שקולים, והסטטוס קוו בכל כבדו הוא לפי סעה נגדנו, ומשום כך כה חשוב מה עלולה לעשות הארץ השלישית - אמריקא - לדעתו חלוי גורל השלום, אולי יותר מגורל המלחמה, ביכלתה, חכמתה והדרכתה של אמריקא ב"סידור חדש" של העולם.

גם עתידנו הקרוב קשור אולי יותר בעמדת אמריקא מאשר בעמדת אנגליה.

אמריקא פירושה לגבי ענינו - איש אחד, אולם איש זה אינו חי בחוץ חלל ריק. הוא מוקף יועצים וידידים, והשאלה הפוליטית שלנו היא כיבוש הלבבות של קשרים ושלושים אנשים היושבים ברבם בעיר זו.

פ.פ. הוסיף מלים טובות ומעטות אחדות לחזק דברי על ספעלנו בארץ. ב.כ. שהיה צריך למהר ללכת, שאל מהי התניח שלשמה אני רוצה לכבוש לבבות ? אמרתי :

(1) צבא יהודי בארץ,

(2) משטר בארץ שיאפשר המסכה ספעלנו והרחבתו ע"י

מספר יותר גדול של יהודים לאחר המלחמה.

ב.כ., שלא כדרכו, החפץ בענין הצבא: למה דווקא

"בחור יהודים" - מדוע לא להתנדב סתם לצבא האנגלי ?
מזמן שהכרתי אותו אני רוחש כבוד רב לאיש זה,
והיה צר לי לראותו הפעם. כנראה נפצע (אם בהיותו בלונדון
או פה) ונחאכזב מאוד - בגלל היותו יהודי, ואולי סיבה זו
חיה רק בדמיוני; אולם צלילותו הרגילה לא היתה אהו הפעם,
ולא רק אני אלא גם פ.פ. החפלא. ד.נ. נשאר שקט. גם הוא
חבט זחירות, לא לעשות רושם כאילו אנו עכשיו דואגים רק
לעניינינו, אולם הוא רוצה בימים הקרובים להפגש אחי לבדו,
לשם שיחה יותר יסודית. כשהלכו השנים אסר לי פ.פ. שד.נ.
היה מרוצה מדברי והבטיח עזרה.

לפנות קרב בא אצלי לוונטל. הביא לי סחנה אח

ספרו של A History of Medieval Jewish Philosophy

שהוציאה החברה היהודית בפילדלפיה שהוא עומד בראשה במהדורה
חדשה, לאחר שהספר אזל מהשוק. ביקשתי לפני שנה ספר זה בפילדלפיה,
ולוונטל הבטיח להמציאו לי. הוא הופיע רק היום.

לוונטל הסכים לרעיון על כינוס מספר אישים, ובקש

סמני להתקשר עם קודמו אד. קופמן, העומד לצאת מחרתיים לפלורידה.

סלפנחי בערב לאד קופמן - אבל ענו שהוא נח. ביקשתי

למסור לו שאני צלצלתי לו, ושאני גר במלון אמבסדור.
